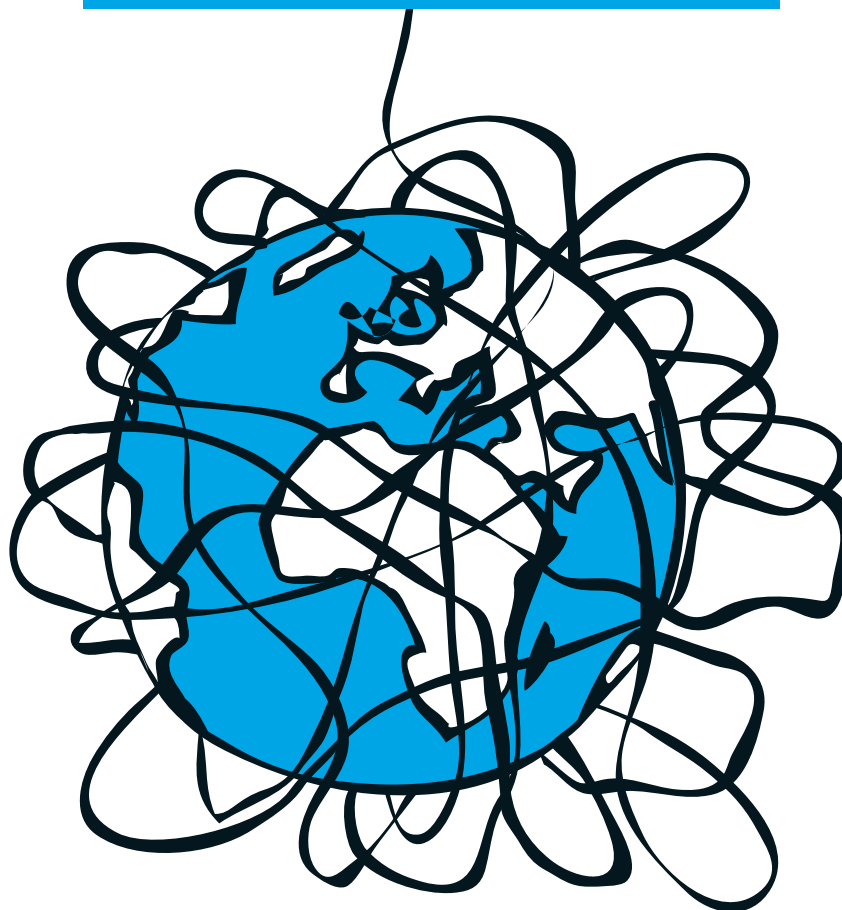

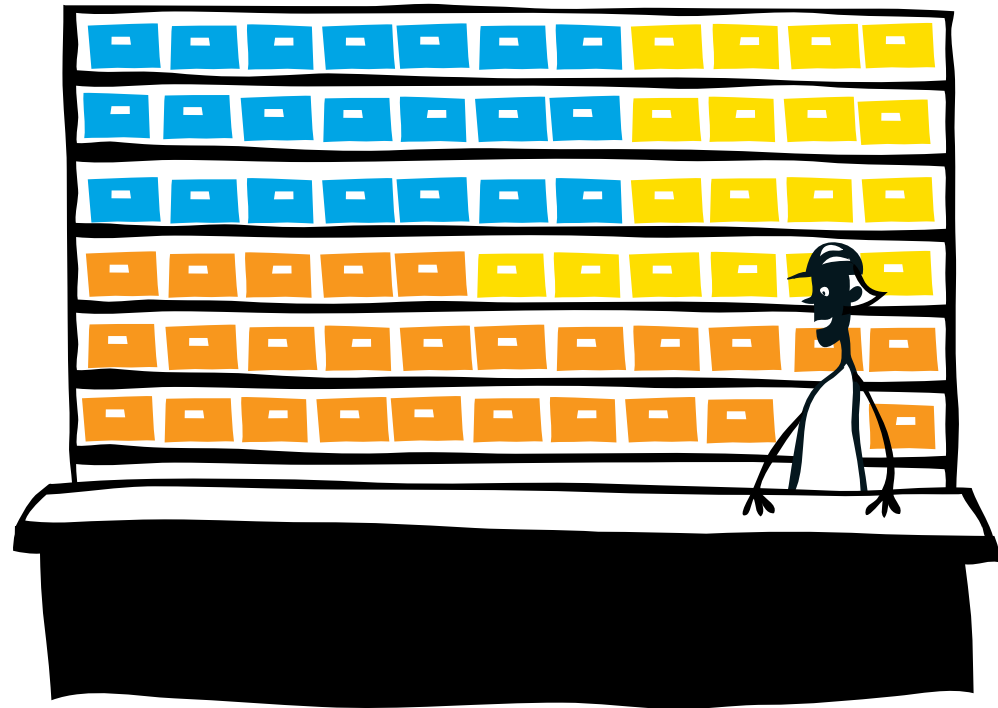
Etteplan tänään

Engineering with a difference

Engineering with a difference

Etteplan on erilainen insinööritoimisto, joka yhdistää monipuolisen suunnitteluosaamisen, ainutlaatuiset palveluratkaisut, laajan kumppanuuden ja digitalisaation asiantuntemuksen. Uskomme, että tulevaisuuden haasteiden ratkaisemiseen tarvitaan aiempaa terävämpi ote, teknologiaan intohimolla suhtautuvia ihmisiä, tehokkaita verkostoja ja tuoretta ajattelua, joka osaa ja uskaltaa kyseenalaistaa perinteiset tavat. Asiantuntijoidemme luomat ratkaisut toimivat suunnannäyttäjänä ja yhdistävänä tekijänä kehityksessä, joka muuttaa maailmaa.

Sisällysluettelo

Etteplan maailmalla.....	2
Asiantuntijuus ja palvelut	4

Vuosi 2017

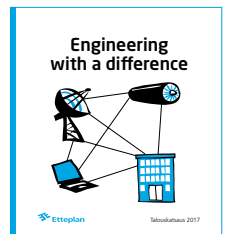
Case: Lisäävä valmistus	6
Vuoden keskeisimmät tapahtumat	8
Toimitusjohtajan katsaus	10

Toimintaympäristö ja strategia

Case: Digitaalinen kaksonen	12
Digitalisaatio muuttaa suunnittelutyötä	14
Etteplanin kasvustrategia	16
Strategiset ja taloudelliset tavoitteet.....	18
Palvelumallien jatkuva kehittäminen	19
Case: Ennakoiva huoltoliiketoiminta	20

Vastuullisuus ja henkilöstö

Vastuullisuus ja henkilöstö.....	22
Raportointiperiaatteet ja GRI-indeksi.....	33
Case: Future City Challenge.....	36
Johtoryhmältä	38
Etteplanin sijoituskohteena	39
Sijoittajatietoa	40

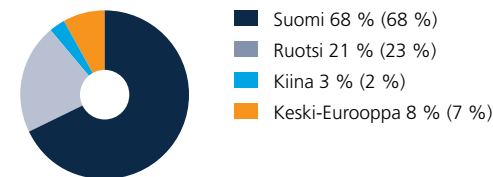
Etteplanin Vuosikertomus 2017 koostuu kahdesta osasta. Lue myös Talouskatsaus 2017 verkkosivuillamme www.etteplan.com.

» Innovatiivisen suunnittelumme tuloksia on nähtävissä lukuisissa teollisuuden ratkaisussa ja arjen tuotteissa.

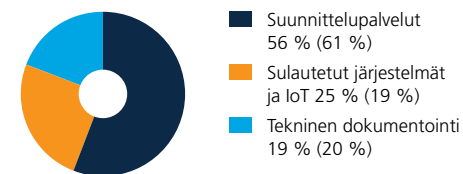
Etteplan maailmalla

Etteplan toimii seitsemässä eri maassa kolmella mantereella. Toimintamme kansainvälinen vaikutus on tätäkin laajempi, koska työmme tulokset näkyvät globaalien asiakasyritystemme toiminnassa. Olemme suunnittelualan markkinajohtaja Suomessa ja alan johtavia toimijoita Ruotsissa. Haemme kasvua erityisesti Keski-Euroopasta ja Aasiasta. Etteplanin toimintamallien avulla suunnittelun ja teknisen dokumentoinnin työtä on helppo siirtää tehtäväksi sekä Kiinaan että Puolaan, mikä luo merkittävää kilpailuetua. Lisäksi hyödynnämme nopeasti kasvavia paikallisia markkinoita kummassakin maassa.

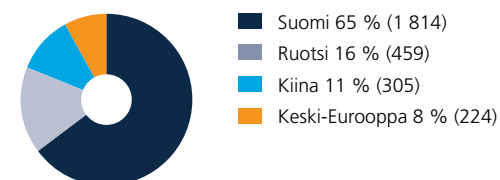
Liikevaihto alueittain 2017 (2016)

Liikevaihto palvelualueittain 2017 (2016)

Henkilöstö alueittain 2017 (2016)

214,8

LIKEVAIHTO, MILJ. EUROA
(kasvu 16,8 %)

15,5

LIKEVOITTO, MILJ. EUROA
(kasvu 52,8 %)

>50

TOIMIPISTETTÄ
SEITSEMÄSSÄ MAASSA

2 802

TYÖNTEKIJÄÄ
(vuonna 2016: 2 545)

Vahvuutemme

1. ASIAKASLÄHTÖINEN TOIMINTAKULTTUURI
Globaalit, pitkäaikaiset asiakassuhteemme perustuvat asiantuntijuuteemme. Osaamme reagoida nopeasti asiakkaan muuttuviin tarpeisiin ja toiveisiin. Tunnumme asiakkaidemme toimialojen erityispiirteet.

2. EDISTYKSELLINEN JA AINUTLAATUINEN PALVELUTARJONTA
Palvelutarjontamme tukee asiakkaidemme liiketoiminnan uudistumista ja kilpailukykyä. Osaamme yhdistää suunnittelun ja digitaaliset ratkaisut koneen tai laitteen koko elinkaaren ajan.

3. VAHVA MARKKINA-ASEMA LÄHELLÄ ASIAKASTA
Olemme suunnittelualan johtavia toimijoita kaikilla markkina-alueillamme.

Asiantuntijuus ja palvelut

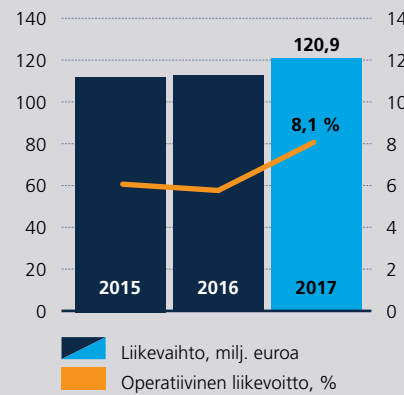
» Internet of Things, IoT tarkoittaa keskenään verkottuneita laitteita, joita voidaan ohjata verkon yli ja jotka tuottavat liiketoiminnan kehittämiseen tarvittavaa tietoa.

Liikevaihto asiakasryhmittäin 2017

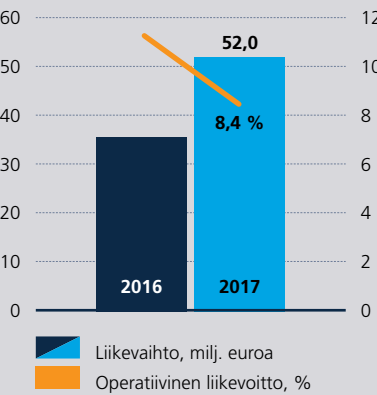

Etteplan Oyj on nopeasti kasvava ja kehittyvä teknisiin suunnittelupalveluihin, dokumentaatioon ja digitalisointiin erikoistunut asiantuntijayritys. Olemme suunnittelualan johtava toimija. Asiakkaamme ovat globaalisti toimivia kone- ja laitevalmistajia. Tärkein tehtävämme on ennakoida asiakkaittemme tarpeita ja parantaa heidän kilpailukykyään. Erotumme kilpailussa asiantuntijoidemme osaamisen ja palveluasenteen avulla. Etteplan on perustettu vuonna 1983 Suomessa. Yhtiön osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä vuodesta 2000.

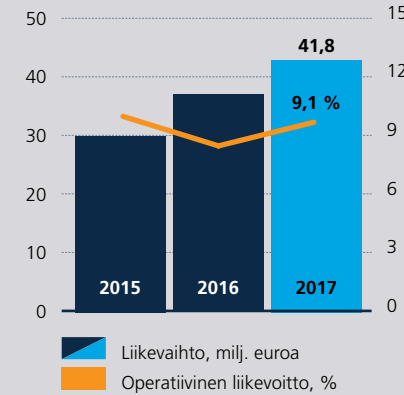
Suunnittelupalvelut

Sulautetut järjestelmät ja IoT

Tekninen dokumentointi

	SUUNNITTELU-PALVELUT	SULAUTETUT JÄRJESTELMÄT JA IOT	TEKNINEN DOKUMENTOINTI
Palvelujemme sisältö	Suunnittelupalveluilla tarkoitetaan asiakkaan koneen tai laitteen teknisten ominaisuuksien innovointia, suunnittelua ja laskentaa tuotekehitystarpeisiin sekä tuotteen valmistusta varten.	Sulautetut järjestelmät ja IoT tarkoittaa tuotekehityspalveluja ja teknologiaratkaisuja, joilla koneita ja laitteita ohjataan ja jotka mahdollistavat niiden digitaalisen verkottumisen osaksi esineiden internetiä.	Teknisellä dokumentoinnilla tarkoitetaan tuotteen teknisten ominaisuuksien dokumentointia tuotteen käyttäjille tarkoitetuiksi manuaaleiksi tai oppaiksi sekä tuotetun sisällön hallintaa ja jakelua sähköisessä tai painetussa muodossa.
Asiakkaittemme tarpeet	Toimeksiannot ovat tyypillisesti uuden tuotteen tuotekehitystä, tuotantolaitosten suunnittelua tai toimitussuunnittelua, jossa tuote räätälöidään loppuasiakkaan vaatimusten ja markkina-alueen lainsäädännön mukaiseksi.	Usein asiakkaamme haasteena on kehittää uuteen liiketoimintamalliin perustava palvelu, jossa hyödynnetään digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia.	Tekninen dokumentointi on useimmiten teollisen asiakkaan ydinliiketoiminnan ulkopuolella oleva toiminto, jolla on keskeinen merkitys loppuasiakkaan huolto- ja kunnossapito liiketoiminnan sujuvuuteen ja tehokkuuteen.
Esimerkkejä palveluistamme	<ul style="list-style-type: none"> Tuotekehitysprojektit Toimitussuunnitteluprojektit Laitossuunnittelu Tekninen laskenta Projektinhallinta Tuoteturvallisuus Tuotteen kustannusanalyysit 	<ul style="list-style-type: none"> Tuote- ja ohjelmistosuunnittelu Teknologiaratkaisut ja konsultointi Testauspalvelut ja tuotannon testausjärjestelmät Laajoihin IoT-ratkaisuihin tarvittavat palvelut, kuten liiketoimintajärjestelmät, mobiilivellukset ja erilaiset integraatiot 	<ul style="list-style-type: none"> Tekninen kirjoittaminen ja kuvittaminen Animaatiot ja simuloinnit Sähköiset järjestelmät teknisen dokumentaation hallintaan ja jakamiseen huolto- ja kunnossapitohenkilöstölle Ohjelmistot ja menetelmät laadukkaiden teknisten sisältöjen tuottamiseen
Osuus liikevaihdosta	56 %	25 %	19 %
Johdettujen palvelumallien osuus liikevaihdosta	53 %	53 %	77 %

CASE

Lisäävä valmistus

Additive manufacturing, AM tai 3D-tulostus ovat yhteisnimityksiä teknologialle, jolla valmistetaan kappaleita kerros kerrokselta esimerkiksi muovista, metallista tai betonista. Valmistustapa kiinnostaa, koska asiakkaalle se merkitsee kustannussäästöä ja tuotannon joustavuutta.

Lisäävän valmistustavan juuret ulottuvat 1980-luvulle saakka. Viime vuosina se on kerryttänyt runsaasti palstatilaa mediassa. Tämä johtuu 3D-tulostimien ja niihin liittyvien valmistusmenetelmien kehittämisestä ja yleistymisestä. Kysyntää ovat vauhdittaneet myös digitalisaatio ja esineiden internet (IoT).

Teollisuudessa on herätty valmistustavan hyötyihin: 3D-tulostusteknologialla pystytään valmistamaan tarvittaessa vain yksi asiakkaan tarpeiden perusteella suunniteltu kappale tiettyä tuotetta perinteisen massatuotannon sijaan.

Suunnittelua ympäristön ehdoilla

”Perinteisissä valmistusmenetelmissä valmistus aloitetaan poistamalla materiaalia isomman kappaleen niistä paikoista, joissa materiaalia ei tarvita. Lopputuloksena on haluttu tuote.

Lisäävä valmistustapa toimii toisin päin – materiaalia lisätään vain sinne, minne sitä tarvitaan. Näin hukkamateriaalin määrä minimoituu”, kertoo Additive Manufacturing Specialist **Ikka Rytönen** Etteplanista.

Kun lisäävän valmistuksen toimintamalli yleistyy, myös tuotantoketjut muuttuvat. Tuote voidaan suunnitella yhdessä paikassa ja lähettää tulostettavaksi sinne, missä sitä tarvitaan, vaikka toiselle puolelle maailmaa. Ekologinen loikka voidaan saavuttaa logistiikka- ja varastointikustannusten pienentyessä.

Koska tuotevarianttien määrä kasvaa, myös suunnittelutyön merkitys korostuu. Lisäävä valmistustapa muuttaa myös suunnittelua, koska tuotetta suunniteltaessa ei tarvitse miettiä vanhojen tuotantomenetelmien rajoituksia. Käänteentekevä valmistusmenetelmä mahdollistaa usean osan yhdistämisen yhdeksi kokonaisuudeksi ja mallin ottamisen esimerkiksi luonnossa esiintyvistä muodoista.

Etteplan käyttää termiä Additive Manufacturing and Optimization, AMO, koska suunnittelu ja topologia vaativat usein optimointia. Etteplanin Additive Manufacturing Specialist **Johannes Karjalaisen** mielestä Etteplanin puoleen kääntyvillä asiakkailla on selkeä etu: ”Etteplan tarjoaa laajaa ja monta eri teknistä alaa yhdistävää suunnittelua ja konsultointia koko tuotantoprosessia varten sekä vahvat kontaktit valmistaviin tahoihin”.

—> [LUE KOKO TARINA](#)

Vuoden keskeisimmät tapahtumat

Vuosi 2017 oli Etteplanille menestyksenkäs. Kehitimme toimintaamme ja jatkoimme investointeja kasvuun ja osaamisen vahvistamiseen. Toteutimme kolme yrityskauppaa sekä useita sisäisiä kehityshankkeita, jotka auttavat meitä etenemään kohti tavoitteitamme tulevina vuosina.

HELMIKUU: Etteplan ottaa käyttöön uuden kaupankäyntitunnuksen Nasdaq Helsingin pörssissä. Uusi tunnus on ETEE.

HUHTIKUU: Etteplan perustaa uuden toimipisteen Puolan Poznaaniin ja laajentaa palvelutarjontaansa Puolassa tekniseen dokumentointiin.

TOUKOKUU: Etteplan avaa Kiinaan kaksi uutta toimistoa, jotka sijoittuvat Pekingiin ja Xi'aniin.

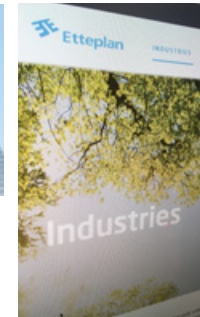
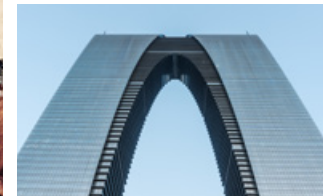
KESÄKUU: Etteplan ostaa laivanrakennuksen lujuuslaskentaan ja teräsrakennesuunnitteluun erikoistuneen suomalaisen SDS Aura Oy:n.

KESÄKUU: Etteplan ostaa teknisen dokumentoinnin ratkaisuihin erikoistuneen ruotsalaisen Sorona Innovation AB:n.

HEINÄKUU: Etteplan liittää palvelumuotoilun osaksi palvelutarjontaansa.

ELOKUU: Etteplan vahvistaa asemaansa Kiinassa ja ostaa aiemmin yhteistyöryksenä toimineen Etteplan Vatable Technology Centre Ltd -nimisen yhtiön 100-prosenttiseen omistukseensa.

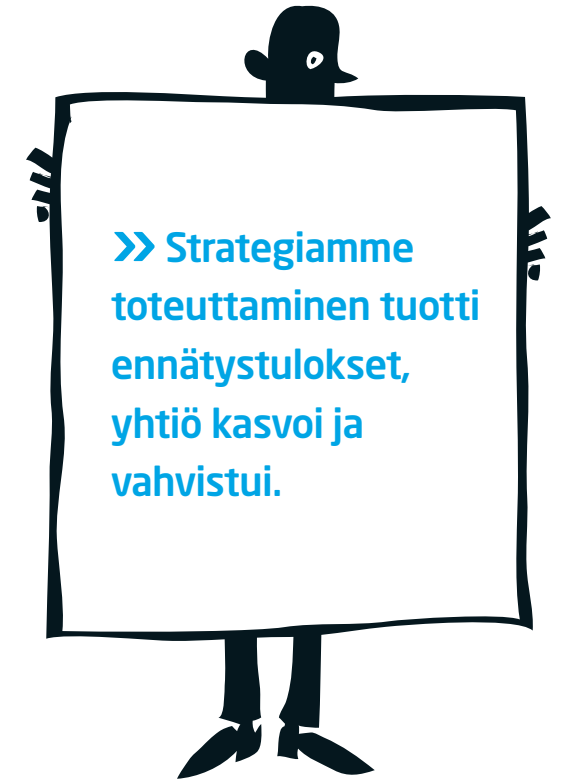
SYYSKUU: Etteplanin uudet verkkosivut avataan osoitteessa www.etteplan.com.

LOKAKUU: Etteplan ja Mevea aloittivat strategisen yhteistyön teollisuuden digital twin -ratkaisuisissa.

MARRASKUU: IBM:n, Digitan ja Etteplanin yhdessä järjestämä innovaatiokilpailu, Future City Challenge alkaa.

» Strategiamme toteuttaminen tuotti ennätystulokset, yhtiö kasvoi ja vahvistui.

Vahvan kasvun vuosi

Vuosi 2017 oli Etteplanille menestyksenkäs. Strategiamme toteuttaminen tuotti ennätystulokset. Kehitimme toimintaamme ja jatkoimme investointeja kasvuun ja palvelutarjontamme vahvistamiseen.

V

Vuosi 2017 oli Etteplanille erittäin hyvä. Edeltävien vuosien aikana tehty työ strategiamme toteuttamiseksi tuotti parantuneessa markkinatilanteessa tuloksia. Ylitimme aiemmat saavutuksemme, sillä liikevaihto, liikevoitto ja kassavirta saavuttivat uuden ennätysellisen tason. Ylitimme 15 prosentin kasvutavoitteemme, ja orgaaninen kasvumme oli erinomaista. Henkilöstön määrä kasvoi koko vuoden, ja vuoden vaihteessa Etteplanissa oli yli 2 800 asiantuntijaa seitsemässä eri maassa.

Markkinatilanne oli Etteplanin markkina-alueilla hyvä ja kehittyi suotuisasti koko vuoden ajan. Vuoden alussa Suomen markkina oli hieman hiljaisempi, mutta parani nopeasti vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, ja kysyntä oli loppuvuoden hyvällä tasolla. Ruotsissa ja Keski-Euroopassa markkinatilanne oli hyvä koko vuoden. Kiinassa suunnittelupalvelumarkkinan avautuminen jatkui, ja onnistuimme saamaan uusia asiakkaita sekä kasvattamaan Kiinan markkinoille tehtyjen tuntien määrää 50 prosenttia. Henkilöstön

määrä Kiinassa ylitti 300 asiantuntijaa, ja avasimme uudet konttorit Xi'aniin ja Pekingiin. Jatkamme investointeja Kiinan markkinoille.

Suunnittelupalveluiden ja Teknisen dokumentoinnin -palvelualueilla kehitys oli koko vuoden vahvaa, erityisesti teknisen dokumentoinnin kasvu oli erinomaisella tasolla. Molempien palvelualueiden positiiviseen kehitykseen vaikutti menestyminen ulkoistusratkaisujen myynnissä. Jatkoimme myös palveluratkaisujemme kehittämistä ja investoimme uusien teknologioiden tuomiseksi osaksi palvelutarjontaamme.

Sulautetut Järjestelmät ja IoT -palvelualue kehittyi alkuvuonna positiivisesti, ja palvelualueen kysyntätilanne on yleisesti hyvä, mutta osaajien vaikeutunut saatavuus erityisesti ohjelmistoliiketoiminnassa vaikuttaa kasvuun. Toisella ja kolmannella neljänneksellä alkaneet haasteet projektiliiketoiminnassa jatkuivat vuoden viimeisellä neljänneksellä. Lisäksi eräiden asiakkaiden äkillisesti heikentynyt kysyntätilanne vaikutti liiketoiminnan kehitykseen vuoden viimeisellä neljänneksellä, ja palvelualueen

» Toteutimme vuoden 2017 aikana myös useita sisäisiä kehityshankkeita, jotka auttavat meitä etenemään kohti tavoitteitamme.

214,8

LIKEVAIHTO, MILJ. EUROA
(kasvu 16,8 %)

15,5

LIKEVOITTO, MILJ. EUROA
(kasvu 52,8 %)

kannattavuus jäi odotuksiamme alemmalle tasolle. Olemme jatkaneet toimenpiteitä projektiliiketoiminnan tehostamiseksi ja odotamme palvelualueen kannattavuuden paranevan seuraavien vuosineljännesten aikana.

Toteutimme vuoden aikana kolme yrityskauppaa, jotka vahvistivat aseamaamme ja osaamistamme. Ruotsissa ostimme tekniseen dokumentointiin erikoistuneen Sorona Innovation AB:n. Suomessa ostimme SDS Aura Oy:n, jonka vahvinta osaamista on teräsrakennesuunnittelu erityisesti laivanrakennusalalle. Lisäksi Kiinassa ostimme aiemmin yhteisyrityksenä toimineen Etteplan Vatable Technology Centre, Ltd -nimisen yhtiön 100-prosenttiseen omistukseemme.

Toteutimme vuoden 2017 aikana myös useita sisäisiä kehityshankkeita, jotka auttavat meitä etenemään kohti tavoitteitamme. Uudistimme ja tehostimme yhtiön sisäistä raportointia ja seuranta. Jatkoimme esimiesvalmennusta, johon osallistuivat tiimiesimiehet eri maista. Toteutimme rekrytointijärjestelmämme uudistuksen, jolla pyrimme tehostamaan rekrytointeja ja helpottamaan hakijoiden hakuprosessia. Kehitimme myös vastuullisuusraportointiamme ja aloitimme Global Reporting Initiative -raportointiviitekehityksen (GRI) mukaisen raportoinnin. Markkinoinnissa ja viestinnässä panostimme uuden digitaalisen alustan käyttöönottoon ja verkkosivujen uudistukseen.

Haluan kiittää asiakkaitamme luottamuksesta Etteplaniin sekä hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstä. Omistajiamme kiitän mahdollisuudesta kehittää yhtiötä ja toteuttaa strategiaamme. Erityinen kiitos kuuluu henkilöstöllemme vuoden aikana tehdystä hyvästä ja määrätietoisesta työstä. Lähdemme vuoteen 2018 vahvan kasvun siivittämänä ja hyvässä markkinatilanteessa. Jatkamme investointeja kasvuun ja odotamme ylittävämme 3 000 asiantuntijan rajan vuoden 2018 aikana.

Juha Näkki
toimitusjohtaja

CASE

Digitaalinen kaksonen

Digitaalisen kaksosen luomat mahdollisuudet on ymmärretty teollisuudessa laajasti. Virtuaalisia malleja, joita voidaan luoda mistä tahansa koneesta, laitteesta tai prosessista, hyödynnetään nykyään sekä uusien että olemassa olevien tuotteiden kehitystyössä.

”Hyvä esimerkki digitaalisesta kaksosesta voisi olla vaikka kehitteillä olevasta tuotantolinjasta tehty malli, johon on rakennettu kaikki samat toiminnalliset ja fyysiset ominaisuudet kuin fyysiseen linjaankin rakennettaisiin. Kaksosen avulla tuotantolinja voidaan kehittää ja testata digitaalisesti ja varmistaa, että se toimii ja vastaa sille asetettuja toiminnallisia vaatimuksia ilman, että fyysistä tuotetta tarvitsee valmistaa”, kertoo Etteplanin Business Unit Director **Iiro Aalto**.

Digitaalisen kaksosen luomisessa on monia etuja. Kehitteillä olevan tuotteen mallintaminen säästää paljon rahaa, kun fyysinen tuote voidaan rakentaa vasta digitaalisella mallilla toteutetun suunnittelun ja testaamisen jälkeen. Säästöä syntyy, kun viat voidaan todentaa ja korjata kaksosen avulla varhaisessa vaiheessa. Kun käyttöönotto tehdään virtuaalisella mallilla, varsinaisen kentällä tehtävän työn määrä vähenee, eikä suuria yllätyksiä ilmene enää käyttöönottovaiheessa.

Kaksonen toimii myös viestinnän välineenä

Etteplanilla digitaalisia kaksosia alettiin hyödyntää muutama vuosi sitten. Iiro Aalto kertoo, että tähänastiset kokemukset ovat olleet erittäin positiivisia, ja nykyään lähes kaikissa tuotantopuolen hankkeissa rakennetaan malli.

Digitaalisen kaksosen avulla asiakkaat saavat aivan erilaisen näköalapaikan siihen, miltä kehitteillä oleva tuote kulloinkin näyttää. Se tarjoaa myös viestintävälineen Etteplanin ja asiakkaan väliseen kommunikointiin.

”Etteplan tarjoaa palveluja konseptoinnista suunnitteluun ja aina elinkaaren ylläpitoon saakka, ja kaksosta voidaan hyödyntää näissä kaikissa. Olemme todella innostuneita digitaalisen kaksosen tarjoamista mahdollisuuksista”, päättää Aalto.

—> [LUE KOKO TARINA](#)

Digitalisaatio muuttaa suunnittelutyötä

Teollisen internetin (IoT) ja muiden digitaalisten teknologioiden sekä 3D-tulostuksen uskotaan mullistavan valmistavan teollisuuden tuotantoprosessit ja tuotteet. Tarvitaan uutta osaamista, ja suunnittelutyön tarve kasvaa erilaisten tuotevariaatioiden lisääntymisen myötä.

Ä

Älykkäät ja verkottuneet tuotantoprosessit lisäävät tehokkuutta ja mahdollistavat perinteisille teollisuusyrityksille uusia liiketoiminta- ja ansaintamalleja. Käytännössä puhutaan uudesta suunnittelualueesta, jossa yhdistyvät syvällinen laitetuntemus ja teknologiaosaaminen. Rohkeus investoida ja hyödyntää teollisen internetin mahdollisuuksia vaihtelee toimialoittain. Esimerkiksi kone- ja laitevalmistajille voi löytyä uusia kasvupolkuja palvelupohjaisesta liiketoiminnasta, joka perustuu koneista kertyvän tiedon analysointiin ja hyödyntämiseen. Digitalisaation avulla voidaan esimerkiksi entistä paremmin ymmärtää koneiden käyttöä, lisätä niiden kapasiteettia ja muuttaa teknisiä ominaisuuksia.

Teknologinen kehitys haastaa osaamisalueet

Suunnittelu- ja konsultointiala kasvaa eri puolilla maailmaa. Samalla tarve alan osaajista kasvaa. Teknologiateollisuus on arvioinut, että yksin Suomessa syntyy

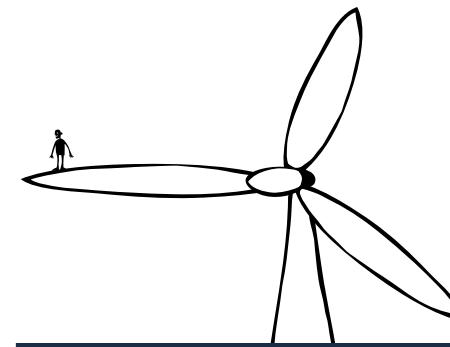
noin 9 000 suunnittelualan osaajan vaje vuoteen 2020 mennessä. Eri lähteiden mukaan Saksassa tulee olemaan 250 000 insinöörin vaje samaan aikaan. Myös Ruotsissa vallitsee äärimmäisen kova kilpailu osaavista suunnittelualan ja digitalisoinnin asiantuntijoista.

Teknologian kehityksen myötä työntekijöiltä vaaditaan nykyistä laajempaa ymmärrystä myös oman erikoisalan ulkopuolelta sekä tehokkaampaa yhteistyötä eri tekniikan osa-alueiden kesken. Työvoima kansainvälistyy ja suunnittelualan yritykset etsivät osaajia enenevässä määrin myös kotimarkkinoidensa ulkopuolelta.

Suunnittelutoimiala keskittyy

Suunnittelualan kilpailijakenttä muodostuu suuresta määrästä erikokoisia toimijoita. Alalla on käynnissä keskittymiskehitys, ja suuret toimijat haluavat kasvaa markkinoita nopeammin orgaanisesti ja yritysostoin. Asiakkaat ulkoistavat ydinliiketoimintaansa kuulumattomia toimintoja, vähentävät kumppaniensa määrää ja tiivistävät yhteistyötä valittujen toimijoiden kanssa.

» Suunnittelualan kilpailijakenttä muodostuu suuresta määrästä erikokoisia toimijoita.

» Lue esimerkkejä siitä, miten digitalisaatio muuttaa suunnittelutoimialaa ja teollisuuden toimintamalleja sivuilta 6, 12 ja 20.

GLOBAALIT TRENDIT		ETTEPLANIN VAHVUUDET
Nopeutunut teknologinen kehitys	<ul style="list-style-type: none"> • Uudet teknologiat • 3D-tulostus lisää tuotevariaatiota • Tuotteiden lyhentyneet elinkaaret • Parantunut valmistettavuus • Teknologian siirto, käänteinen innovaatio • Kestävän kehityksen mukaiset ratkaisut • Lisääntynyt suunnittelutyön tarve • Uuden osaamisen kehittämisen tarve 	<ul style="list-style-type: none"> • Monipuolinen teknologinen osaaminen • Laaja osaaminen eri teollisuuden aloilta • Elinkaaripalvelut • Teknologiaosaaminen uusien energianlähteiden ja materiaalien kehittämisessä
Digitalisaatio	<ul style="list-style-type: none"> • Teollinen internet (IoT) • Liiketoimintamallien uudistuminen • Koneiden ja laitteiden lisääntynyt älykkäisyys • Lisääntynyt suunnittelutyön tarve • Uuden osaamisen kehittämisen tarve • Haastaa olemassa olevat tekniikan osaamisalueet 	<ul style="list-style-type: none"> • Laaja osaaminen eri teollisuuden aloilta • Asiakkaan liiketoiminnan uudistamista edistävä palvelutarjonta • Kyky yhdistää laite- ja laitossuunnittelu ja digitaaliset ratkaisut
Globaalin talouden rakenteelliset muutokset	<ul style="list-style-type: none"> • Talouden painopisteen siirtyminen kehittyville markkinoille • Väestönkasvu, kaupungistuminen ja väestön ikääntyminen • Lisää tarvetta vahvistaa läsnäoloa uusilla kasvumarkkinoilla 	<ul style="list-style-type: none"> • Vahva markkina-asema lähellä asiakasta • Kasvava läsnäolo Kiinassa • Kansainvälinen verkosto • Globaalit, pitkäaikaiset asiakassuhteet • Palveluratkaisut
Ulkoistaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Keskittyminen ydinliiketoimintaan • Kiristynyt kilpailu • Kustannustehokkuus • Laatuvaatimus • Luo orgaanisia kasvumahdollisuuksia suunnittelualan toimijoille 	<ul style="list-style-type: none"> • Ylivoimainen ulkoistusprosessi • Vahva markkina-asema lähellä asiakasta • Palveluratkaisut • Asiakasreferenssit
Toimialan keskittyminen	<ul style="list-style-type: none"> • Toimialalla paljon erikokoisia yrityksiä • Suuret toimijat kasvavat markkinoita nopeammin orgaanisesti ja yritysostoin • Asiakkaat vähentävät kumppaniensa määrää • Yhä tiiviimpi yhteistyö tärkeimpien kumppanien kanssa • Luo mahdollisuuden kasvuun yritysjärjestelyjen avulla 	<ul style="list-style-type: none"> • Oman palvelutarjonnan jatkuva kehittäminen • Asiantuntijuuteen perustuvat globaalit, pitkäaikaiset asiakassuhteet • Palveluratkaisut • Vahva markkina-asema lähellä asiakasta • Osaamisen ja läsnäolon vahvistaminen onnistunein yritysostoin

Etteplanin kasvustrategia

Etteplan on kannattava ja kansainvälinen kasvuyhtiö. Tavoitteenamme on liikevaihdon kasvu keskimäärin 15 prosenttia vuodessa orgaanisesti sekä yritysostojen avulla. Palveluratkaisujemme jatkuva kehittäminen ja kansainvälinen kasvu ovat keskeisimmät painopisteemme.

Orgaaninen kasvumme pohjautuu hyvään palvelutarjontaan ja vahvaan markkina-asemaamme. Vauhdittamme orgaanista kasvua keskittymällä strategiamme painopistealueisiin (katso kaavio sivulla 17). Vuonna 2017 kasvumme oli pääosin orgaanista.

Yritysostoissa keskityimme osaamisohjaukseen kasvattamiseen sekä läsnäolomme ja palvelutarjontamme vahvistamiseen nykyisillä markkina-alueillamme. Pyrimme siihen, että asiakkaan on mahdollista saada samalta palveluntarjoajalta kaikki laite- ja laitosuunnitteluun, tekniseen dokumentointiin ja näiden digitalisointiin liittyvät palvelut.

Vuonna 2017 teimme kolme yritysostoa. Ostimme laivanrakennuksen lujuuslaskentaan ja teräsrakennesuunnitteluun erikoistuneen turkulaisen SDS Aura Oy:n. Ruotsissa laajensimme toimintaamme ostamalla teknisen dokumentoinnin ratkaisuihin erikoistuneen Sorona Innovation AB:n. Kiinassa hankimme aiemmin yhteistyöyrityksenä toimineen Etteplan Vatable Technology Centre Ltd -nimisen yhtiön 100-prosenttiseen omistukseemme.

Yhtiön nimi on nykyisin Etteplan Technology Center Ltd. Kasvuamme vaikuttavat myös vuonna 2016 toteutetut Espotel Oy:n ja Soikea Solutions Oy:n ostot. Näiden avulla laajensimme liiketoimintaa sulautetuissa järjestelmissä ja esineiden internetiin (Internet of Things, IoT).

Jatkoimme strategiamme toteuttamista ja toimintamme kehittämistä vuonna 2017 strategiamme kulmakiviin (katso kaavio sivulta 17) perustuvan tahtotilamme mukaisesti.

Kansainvälistä kasvua

Etteplan toimii seitsemässä eri maassa kolmella mantereella. Toimintamme kansainvälinen vaikuttavuus on tätäkin laajempi, koska työmme tulokset näkyvät globaalisti toimivien asiakasyritystemme toiminnassa.

Hyödynnämme kansainvälistä verkostoa osana erityisesti Suomessa ja Ruotsissa toteutettavia asiakasprojekteja. Etteplanin toimintamallien avulla työtä on helppo siirtää tehtäväksi sekä Kiinaan että Puolaan, mikä luo merkittävää kilpailuetua sekä Etteplanille että asiakkaille. Kiinan paikalliset suunnittelumarkkinat ovat

» Vuonna 2017 kasvoimme 16,8 prosenttia.

avautumassa, mikä luo meille merkittäviä mahdollisuuksia.

Pyrkimyksenämme on vahvistaa toimintaamme ja kasvaa erityisesti Kiinassa ja Keski-Euroopassa. Ensisijaisena tavoitteenamme on saattaa koko palvelutarjontamme asiakkaidemme saataville kaikissa toimintamaissamme.

Vuoden 2017 aikana vahvistimme paikallista toimintaamme Kiinassa ja Puolassa. Avasimme Kiinassa uudet toimistot Pekingiin ja Xi'aniin. Meillä on Kiinassa jo yli 300 työntekijää ja yli 200 asiakasyritystä. Puolassa avasimme uuden toimipisteen Poznaniin ja aloitimme teknisen dokumentoinnin palvelujen tarjoamisen maan kasvaville markkinoille. Lisäksi Etteplanin kuuluva, IoT-ratkaisuihin keskittyvä Soikea avasi uuden toimiston Helsinkiin.

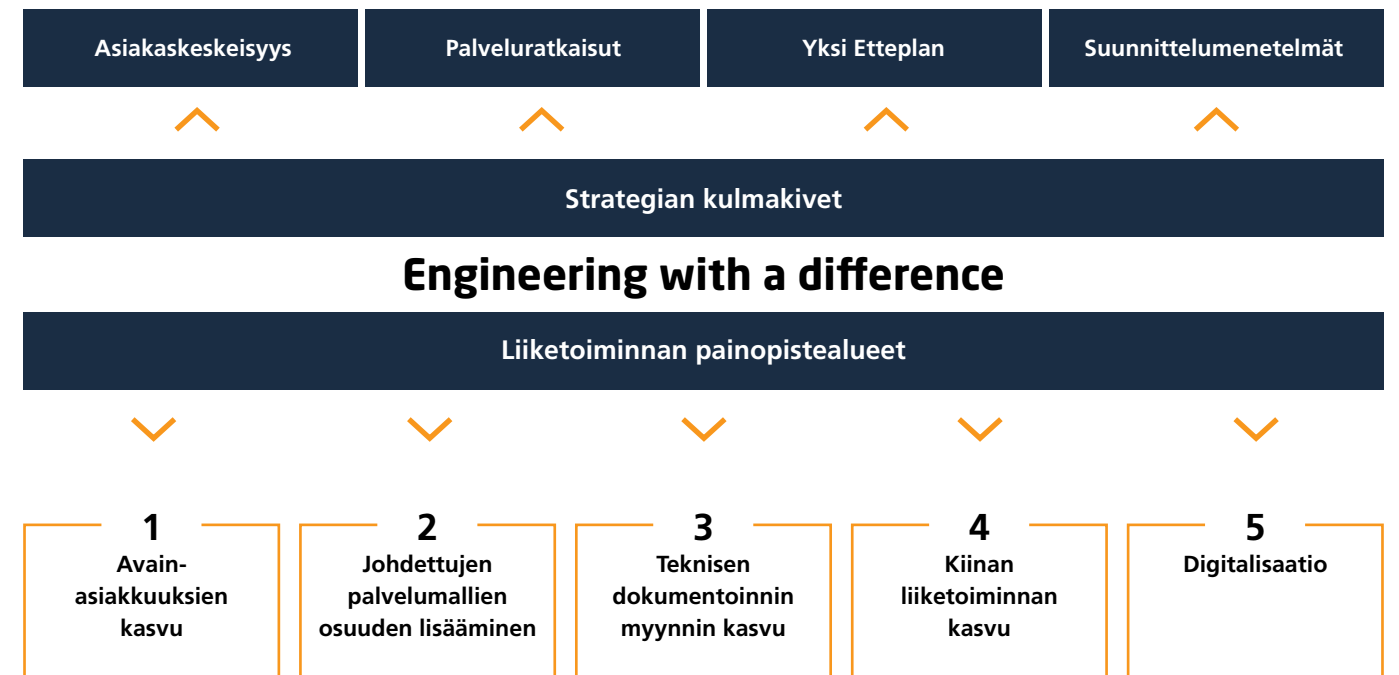
ARVOMME:

Customer-oriented (asiakaslähtöinen)
Proactive (proaktiivinen)
Attractive (houkutteleva)

VISIOMME:

Our customers get the best service solutions anywhere at any time

Strategiasta toteutukseen

Strategiset ja taloudelliset tavoitteet

Päivitimme strategiset ja taloudelliset tavoitteemme joulukuussa 2016. Kehitämme toimintaamme ja seuraamme edistystämme ensisijaisesti näiden tavoitteiden mukaisesti. Vuonna 2017 saavutimme liikevaihdolle, liikevoitolle ja omavaraisuudelle asettamamme tavoitteet. Johdettujen palvelumallien osuus liikevaihdosta kasvoi ja oli 57 prosenttia.

	TAVOITE	KEINOT	KEHITYS 2015–2017
Kasvu	15 % Liikevaihdon keskimääräinen vuotuinen kasvu Sisältää sekä orgaanisen kasvun että mahdolliset yritysostot	<ul style="list-style-type: none"> Kasvu avainasiakkuuksissa Orgaaninen kasvu palvelumalleista Kasvua tukevat yritys-järjestelyt 	Liikevaihto ja liikevaihdon kasvu, %
Kannattavuus	10 % Operatiivinen liikevoitto liikevaihdosta	<ul style="list-style-type: none"> Liiketoimintamallin muutos kohti Johdettuja palvelumalleja Markkinajohtajuus 	Liikevaihto ja operatiivinen liikevoitto, %
Johdetut palvelumallit	65 % Johdettujen palvelumallien osuus liikevaihdosta (Managed Services Index, MSI) vuoteen 2019 mennessä	<ul style="list-style-type: none"> Palvelumallit Teknologiaratkaisut Projektiliiketoiminta 	Liikevaihto ja Johdetut palvelumallit, %
Tase	> 30 % Omavaraisuusaste	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitetta tukevat rahoitus-järjestelyt Kassavirran vahvistaminen 	Omavaraisuusaste, %

Palveluratkaisujen jatkuva kehittäminen luo kilpailuetua

Keskeisenä strategisena tavoitteenamme on hyödyntää Johdettujen palvelumallien tuomaa kilpailuetua ja kasvattaa niiden osuutta liikevaihdostamme. Kehitämme jatkuvasti palvelutarjontaamme ja tuomme uusia teknologioita osaksi palveluratkaisujamme. Tämä lisää asiakkaan saamaa lisäarvoa ja tukee strategisen tavoitteen saavuttamista. Digitaalisten teknologioiden hyödyntäminen on keskeisessä roolissa palveluratkaisujen jatkokehittämisessä.

Etteplan keskittyy strategiansa mukaisesti Johdettuihin palvelumalleihin (Managed Services). Asiakas ostaa palvelukokonaisuuden, esimerkiksi projektin tai ulkoistusratkaisun, ja maksaa tuloksista resurssien sijaan. Etteplan ottaa kokonaisvastuun asiakkaalle tuotettavasta ratkaisusta. Johdetut palvelumallit koostuvat Etteplanin huippuasiantuntijoista, palvelujen johtamis- ja tuotantomalleista sekä ohjelmistoratkaisuista. Hyödynnämme vahvaa asiakaskohtaista toimialosaamistamme.

Huolehdimme, että palvelu tuotetaan kustannustehokkaasti, ja että sen tuotokset ovat mitattavissa. Johdetut palvelumallit vapauttavat asiakkaan resursseja, parantavat heidän kustannuskilpailukykyään ja toiminnan laatua. Johdetut

palvelumallit tehostavat myös Etteplanin omaa kapasiteetin hallintaa ja parantavat liiketoiminnan kannattavuutta.

Digitaaliset teknologiat osana palveluratkaisujamme

Haluamme olla suunnitteluosaamisen sekä digitalisaation edelläkävijä ja tukea toiminnallamme asiakkaidemme liiketoiminnan uudistumista. Etteplanin osaaminen yhdistää älykkäät laitteet, dokumentoinnin ja teollisen internetin sovellukset ainutlaatuisiksi palvelukonseptiksi suunnittelutoimialalla.

Laajan ja alati kehittyvän osaamisemme ansiosta pystymme ottamaan asiakkailtamme entistä laajempia suunnittelutoimeksiantoja ja varmistamaan,

että asiakkaan tuotteen teknologinen ratkaisu vastaa tulevaisuuden tarpeita. Teknologiaratkaisujen tuominen osaksi palveluratkaisujamme lisää asiakkaan saamaa lisäarvoa. Digitaalisten teknologioiden hyödyntäminen onkin keskeisessä roolissa palveluratkaisujamme jatkokehittämisessä. Teollinen internet, 3D-tulostus ja digitaalinen kaksonen ovat esimerkkejä teollisuutta mullistavista teknologioista, jotka ovat integroitavissa osaksi palveluratkaisujamme. Digitalisaatiosta saatavien hyötyjen realisointi vaatii kokonaisvaltaista ymmärrystä niin laitteista kuin niihin parhaiten sopivista teknologiaratkaisuista. Tämä on Etteplanin syvintä osaamista.

CASE

Ennakoiva huoltoliiketoiminta

Kun huoltoinsinööri kutsutaan korjaamaan rikkoutunut tekninen laite, vaikkapa hissi, saattaa edessä olla varsinainen savotta. On selvitettävä muun muassa, millaisia huoltotoimenpiteitä hissille on aiemmin tehty ja millaisia osia hissien korjaamiseen tarvitaan. Iso osa huoltoinsinöörin työajasta tuhrautuu erilaisen informaation etsimiseen, ja tämä vie aikaa varsinaisilta huoltotoimenpiteiltä. Digitalisaation ja IoT:n avulla voidaan tarjota ratkaisu tähän pulmaan.

”Laitteiden, vaikkapa juuri hissien, toimintaa on jo nyt mahdollista ennakoita ja optimoida. Laitteesta kerätyn datan avulla voidaan nähdä esimerkiksi se, milloin hissi on menossa epäkuntoon. Tämän jälkeen laitteen tehoa voidaan pienentää niin, että se kestää seuraavaan huoltoon saakka. Optimoinnin ansiosta myös huoltoon tarvittavat osat voidaan tilata hyvissä ajoin”, kertoo Etteplanin teknologiajohtaja **Berry Braster**.

Kehitys mullistaa huoltoliiketoimintaa, ja teollisuudessa siirtääkin koko ajan vahvemmin laitteiden myynnistä elinkaaren ylläpitämiseen. Samalla monet yritykset pohtivat kuumeisesti, miten laitteista kerättävän tiedon avulla voidaan luoda uutta liiketoimintaa ja parantaa asiakassuhteita.

Huoltoinsinöörin paras kaveri

Etteplan on viime aikoina investoinut voimakkaasti osaamisensa kasvattamiseen ja kehittänyt erinomaisen kyvyn auttaa asiakkaita tuotteiden suunnittelussa, huollossa ja IoT:hen kytkemisessä.

Yksi esimerkki Etteplanin kehittämistä ratkaisista on integraatioalusta, joka integroi erilaisia tietolähteitä; esineiden internetin avulla saatavan tiedon laitteesta, tekniset käyttöohjeet sekä käyttö- ja huoltohistorian. Se voi siis kertoa ammattilaiselle vaikkapa sen, millainen laitteen käyttö- ja huoltohistoria on, missä laite sijaitsee ja mikä vika laitteessa on.

”Olemme yksi harvoista yrityksistä, joka pystyy paitsi rakentamaan älykkyyttä erilaisiin laitteisiin myös yhdistelemään erilaisia teknologioita”, kehuu Braster.

—> [LUE KOKO TARINA](#)

Vastuullisuus ja henkilöstö

Olemme sitoutuneet yritysvastuumme jatkuvaan kehittämiseen ja tänä vuonna raportoimme vastuullisuudestamme ensimmäistä kertaa Global Reporting Initiative -raportointiviitekehikseen pohjautuen. Vastuullisuus on meillä Etteplanilla osana jokapäiväistä työtämme suunnitellessamme vuosittain satoja kestävän kehityksen mukaisia ratkaisuja maailman johtaville kone- ja laitevalmistajille. Tarjoamme henkilöstöllemme monipuolisia ura- ja kehitysmahdollisuuksia sekä pitkiä työsuhteita.

Kohokohdat ja kehityskohteet 2017

Kohokohdat

- Vahva taloudellinen tulos – liikevaihto ja liikevoitto kasvoivat
- Positiivisen palautteen saaneeseen EtteCoach-valmennusohjelmaan osallistui yli 100 tiiminvetäjää
- Palkkasimme 723 uutta työntekijää
- Raportoimme vastuullisuudestamme ensimmäistä kertaa maailman laajimmin käytössä olevaan yritysraportointiviitekehikseen Global Reporting Initiativeen (GRI) pohjautuen

Kehityskohteet

- Toimet strategisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi
- Työntekijäkokemuksen kehittäminen erilaisten kehitysohjelmien avulla
- Sisäisen työmarkkinan ja uramahdollisuuksien kehittäminen
- Ekotehokkaiden ratkaisujen kehittäminen asiakasprojekteissa

TALOUDELLINEN VASTUU

Vahva taloudellinen tulos

Vastuullisen yritystoiminnan perusedellytys on taloudellinen kannattavuus. Etteplanin liikevaihto ja liikevoitto jatkoivat kasvuaan vuonna 2017. Liikevaihto kasvoi 16,8 prosenttia ja nousi 214,8 miljoonaan euroon (183,9). Liikevoittoa teimme 15,5 (10,1) miljoonaa euroa. Maksamme tuloksestamme veroa kaikissa toimintamaissamme.

Etteplanin toiminnalla on useille eri sidosryhmille merkittäviä taloudellisia vaikutuksia maksamiemme verojen, palkkojen, osinkojen ja rahoituskulujen kautta.

1 000 EUR	2017	2016	2015
Välittömät verot	3 200	2 266	1 824
Palkat ja palkkiot	144 965	129 172	101 452
Osingot	5 697 *)	3 930	3 046
Rahoituskulut	1 277	1 245	1 251

*) Hallituksen osinkoehdotus enintään

HENKILÖSTÖVASTUU

Henkilöstöjohtamisen ytimessä Etteplanilla on henkilöstön ja johtajuuden kehittäminen, uramahdollisuuksien tarjoaminen sekä työntekijöiden tasapuolinen kohtelu. Yhtiön henkilöstöjohtamisen perustana toimivat Etteplanin eettiset toimintaohjeet.

Henkilöstömäärän kasvu jatkuu

Etteplanin henkilöstömäärä jatkoi kasvuaan orgaanisen kasvun ja yritysostojen avulla myös vuonna 2017 ja oli vuoden lopussa 2 802 (2016: 2 545). Viime vuodet ovat olleet vilkasta yritysostojen aikaa, ja vuoden 2016 aikana ostettujen yritysten henkilöstöprosessien integraatiot saatiin vietyä lähes loppuun vuonna 2017. Vuonna 2017 panostettiin myös rekrytointiprosessin ja -työkalujen edelleen kehittämiseen sekä esimiesten rekrytointikoulutukseen.

Henkilöstön ja johtajuuden kehittäminen

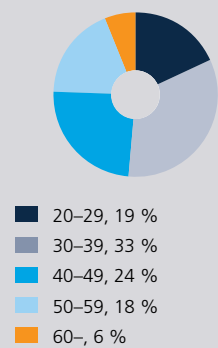
Etteplanin liiketoiminta, kasvu ja menestys perustuvat henkilöstön osaamiseen. Osaamisohjauksemme kehitetään asiakkaidemme tarpeiden perusteella ja tiedostaen, että on yhtä tärkeää kehittää niin teknistä osaamista kuin myös johtamistaitoja. Jatkuvalle työssä oppimisella on merkittävä rooli siinä, että työntekijämme pystyvät jatkuvasti paremmin ratkaisemaan asiakkaidemme ongelmia ja tarjoamaan heille uusia, innovatiivisia ratkaisuja sekä uusia tapoja ratkaista teknisiä haasteita.

Sisäisten uramahdollisuuksien tarjoaminen henkilöstöllemme on yksi toimintaamme ohjaavista periaatteista. Etteplanin toiminnan laajuus tarjoaa hyvät mahdollisuudet työskennellä erilaisissa maailman johtavia kone- ja laitevalmistajia palvelevissa projektitiimeissä.

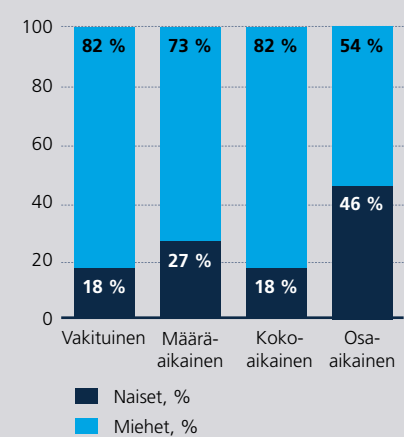
Yhtiön työntekijöiden ammatillisen kehityksen seuraamisen ytimessä on urapolkumalli. Mallin tarkoituksena on tehdä uramahdollisuudet ja niiden vaatimukset näkyväksi henkilöstölle. Esimiehille malli tarjoaa työkalun urasuunnitteluun, henkilöstön systemaattiseen kehittämiseen, henkilöstörakenteen suunnitteluun sekä rekrytointitarpeen määrittelyyn.

Osaamisenhallintajärjestelmässämme, joka kattaa 700 eri osaamisaluetta, on neljä urapolkua: teknologiajohtamisen (Technology Leadership), liiketoimintajohtamisen (Business and People Leadership), projektijohtamisen (Project Leadership) ja teknisen dokumentoinnin (Technical communicator) urapolut. Kussakin urapolussa on 5–7 eritasoista tehtävää, jotka jakautuvat paikallistason, maatason ja konsernitason tehtäviin.

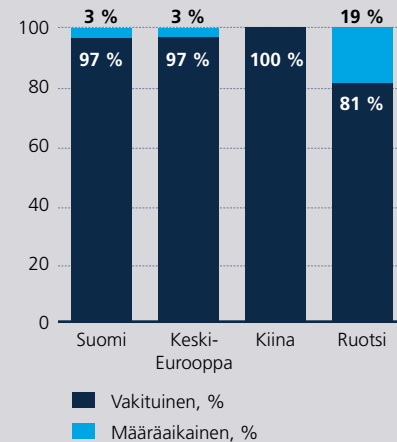
Henkilöstön ikäjakauma 2017

Työntekijöiden osuus sukupuolittain 2017

Työsuhteet alueittain 2017

CASE

EtteCoach: tulevaisuuden johtamisen keskiössä on ihminen

Työntekijäkokemuksen parantaminen on määritelty asiantuntijaorganisaatio Etteplanin keskeiseksi kehityskohteeksi. Yhtiön tiiminvetäjille järjestetty valmennusohjelma on osa tätä kehitystyötä.

Osaavalla ihmisten johtamisella voidaan suoraan vaikuttaa työntekijäkokemukseen. Tämä puolestaan vaikuttaa suoraan asiakaskokemukseen ja koko yrityksen menestykseen.

Etteplan järjesti konsernin tiiminvetäjille maailmanlaajuisesti valmennusohjelman, jonka aikana osallistujat pääsivät perehtymään yleisiin johtamistaitoihin ja itsensä johtamiseen. Keskiössä oli se, miten Etteplanin brändilupa ja arvot näkyvät arjen johtamistyössä. Osallistujat tutustuivat myös erilaisiin työkaluihin, joilla työntekijöiden erilaisia vahvuuksia voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla.

Etteplan haluaa panostaa ihmisten johtamiseen

Enää ei riitä, että yksikön tiimiä vetää raudanluja asiantuntija, vaan tiiminvetäjästä tulee löytyä myös empaattinen ihmistuntija.

Paul Liebens Alankomaista osallistui valmennusohjelmaan:

”Ohjelma oli todella hyvä. Tunnen itseni nyt paremmin ja tiedän, miten toimia erilaisten persoonallisuustyyppien kanssa omassa tiimissäni. Etteplanin brändilupauksen ja arvojen pohtiminen suhteessa jokapäiväiseen toimintaamme oli myös hyödyllistä.”

Etteplanin henkilöstö- ja kehitysohjelma **Outi-Maria Liedes** lisää, että johtamis- ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen panostetaan myös tulevaisuudessa:

”Työntekijäkokemuksen parantaminen on määritelty useamman vuoden kehitysohjelmaksi. Koko organisaation kaikilla esimiestasoilla on sen vuoksi pidetty johtamisvalmennuksia, ja tuloksia mitataan esimieskohtaisesti henkilöstöpalautteen perusteella”, Liedes kertoo.

Jokaisen etteplanilaisen tehtävä löytyy urapolkumallista. Kunkin asema urapolkumallissa ja siihen liittyvät uramahdollisuudet arvioidaan vuosittain kehityskeskustelun yhteydessä. Vuonna 2017 kehityskeskusteluihin osallistui yhteensä 94 prosenttia henkilöstöstä.

Vuonna 2015 lanseerattu esimiesten EtteCoach-valmennusohjelma jatkui vuonna 2017. Painopisteenä vuoden aikana oli brändilupauksen ja arvojen implementointi erityisesti tiimivetäjien keskuudessa. Esimiestehtävissä olevien henkilöiden kehittymistä mitataan vuosittain henkilöstöltä saatavan palautteen avulla.

Vuonna 2017 lanseerattiin 3-vuotinen Employee Experience -kehitysohjelma. Ohjelman tavoitteena on varmistaa työntekijöiden hyvinvointi, joka toimii perus-

tana asiakaskokemukselle, sekä saada jokainen työntekijä ymmärtämään oman työnsä merkityksen Etteplanin Engineering with a difference -brändilupauksessa.

Hyvinvoinnista huolehtiminen ja sen mittaaminen

Olemme Etteplanilla sitoutuneet henkilöstön tasa-arvoiseen kohteluun ja syrjimättömyyden edistämiseen. Palkkapolitiikkamme perustuu oikeudenmukaisten palkkojen, etujen ja kannustimien maksamiseen.

Etteplan tarjoaa Suomessa yleislääkäritasoiset työterveyspalvelut henkilöstölle. Lisäksi Etteplanin Suomen henkilöstö on jäsen vakuutusliikassa, joka korvaa laajasti mm. erikoislääkäripalvelut ja lääkkeet. Suomessa käytössä olevan var-

haisen välittämisen mallin tavoitteena on työkyvyn menettämisen uhan varhaisempi havaitseminen, ja sen myötä yksilöllisten, työkykyä tukevien toimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen yhteistyössä asianomaisen henkilön, työyhteisön esimiesten ja työterveyshuollon sekä tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa.

Etteplan seuraa työssä ja työmatkoilla tapahtuneita tapaturmia sekä sairauspoissaoloja. Sairauspoissaolojen määrä on vähäinen.

Henkilöstön työtyytyväisyyttä mitataan vuosittaisella henkilöstökyselyllä. Vuoden 2017 kyselyn tulokset paranivat kokonaisuutena vuoden 2016 kyselyyn verrattuna. Kyselyyn vastasi 69 % henkilöstöstä (2016: 72 %). Tutkimuksen perusteella tehtiin maakohtaiset suunnitelmat toiminnan kehittämiseksi.

Etteplanilla on käytössä hotline-ilmoituskanava, jonka kautta työntekijät ja ulkoiset sidosryhmät voivat ilmoittaa anonyymisti epäilyksistään koskien mahdollisia eettisiä rikkomuksia. Vuonna 2017 yhtiössä ei tullut esille epäilyksiä

hotline-kanavan, muiden kanavien tai henkilöiden kautta liittyen henkilöstön epätasa-arvoiseen kohteluun.

Henkilöstöjohtamisen resurssit ja riskit

Etteplanin henkilöstöasioista vastaa henkilöstö- ja kehitysjohtaja apunaan yhdeksän hengen eri maissa toimiva HR-tiimi. Etteplanilla on kaikissa maissa työvaliokunnat (works council), jotka käsittelevät paikallisesti henkilöstöön liittyviä asioita.

Paikallisen sopimisen lisääntyessä työvaliokunnilla on keskeinen ja aktiivinen rooli. Asiantuntijaliiketoiminnassa henkilöstöriikeihin kuuluvat työvoiman ja tarvittavan osaamisen saatavuus sekä henkilöstön vaihtuvuus. Henkilöstöriskejä on käsitelty

tarkemmin Etteplanin Talouskatsauksen 2017 sivuilla 80-83.

Hyväntekeväisyyden tukeminen

Vuonna 2017 Etteplan tuki Team Rynkeby -hyväntekeväisyyspyöriäjoukkuetta, joka kerää varoja syöpään sairastuneiden lasten ja nuorten hyväksi. Joka kesä lähes 200 amatööripöyriä lähtee Pariisiin.

YMPÄRISTÖVASTUU

Etteplanin kaikkien Suomen toimipaikkojen ympäristöjohtamisen päivittäinen työ perustuu ISO 14001 -ympäristöstandardin vaatimuksiin. Puolella Etteplanin Ruotsin toimipaikoista ja kahdella Puolan toimipaikalla on myös ISO 14001 -sertifointi.

Etteplanin ympäristöpolitiikan mukaisen toiminnan tavoitteena on muuan muassa minimoida oman toiminnan aiheuttamat ympäristövaikutukset, kouluttaa henkilökunta tunnistamaan työnsä ympäristönäkökohdat sekä auttaa yhteistyökumppaneita noudattamaan vastuullisuutta ympäristöasioissa. Koko Etteplan-konsernin ympäristövastuuta ohjaavat yhtiön eettiset toimintaperiaatteet.

Suomessa Etteplanin ympäristötyötä ohjaa myös energiategohkuuslaki ja sen velvoittamat energiakatselmuksia. Energiakatselmusten perusteella päätetään kullekin kohteelle sopivista energiansäästötoimista. Vuonna 2017 energiakatselmus tehtiin Vantaan toimistolla. Myös Vantaan toimiston koko kiinteistön energiategohkuuden parantaminen alkoi kiinteistön omistajan toimesta vuonna 2017.

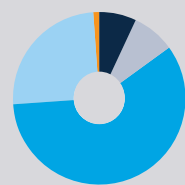
Asiantuntijaorganisaationa Etteplanin oman toiminnan suorat ympäristövaikutukset ovat maltilliset. Etteplanin toimistojen sähkönkulutuksen lisäksi ympäristövaikutukset syntyvät pääasiassa matkustamisesta, jota on pystytty vähentämään merkittävästi sähköisen kokoustekniikan ansiosta. Lentomatkustamisen CO₂-päästöjä seurataan ulkoisen palveluntarjoajan antamien tietojen perusteella.

» Suunnittelutyömme nojaa vahvasti kestävän kehityksen periaatteisiin.

Tapaturmat, Suomi ja Ruotsi

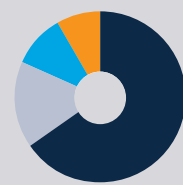
	2017	2016	2015
Vähintään yhden poissaolopäivän aiheuttaneet tapaturmat, kpl	5	8	1
Poissaolopäivät, yhteensä	174	87	31
Tapaturmataajuus, (miljoonaa työtuntia kohti)	1,39	2,50	0,38

Henkilöstön koulutustausta 2017

Keskiasteen tutkinto 7 %
 Alin korkea-asteen tutkinto 8 %
 Alempi korkeakoulututkinto 59 %
 Ylempi korkeakoulututkinto 25 %
 Tohtorin tutkinto 1 %

Henkilöstön maantieteellinen jakauma ja määrä keskimäärin 2017

Suomi 65 %
 Ruotsi 16 %
 Kiina 10 %
 Keski-Eurooppa 8 %

Uudet työntekijät ikäryhmittäin ja sukupuolittain

Ikä / Sukupuoli	%
20–29	40
30–39	30
40–49	16
50–59	11
60–	3
Nainen	20
Mies	80

Uudet työntekijät alueittain

Alue	%
Suomi	56
Ruotsi	19
Kiina	18
Keski-Eurooppa	7

Ikä- ja sukupuolijakauma työntekijäkategorioittain

Ikä / Sukupuoli	Päällikkö	Työntekijä
20–29	2 %	20 %
30–39	23 %	34 %
40–49	38 %	23 %
50–59	30 %	17 %
60–	7 %	6 %
Nainen	17 %	19 %
Mies	83 %	81 %

Johtoryhmän ja hallituksen kokoonpano on esitelty Talouskatsauksen sivulla 79.

Tavoitteet 2017 ja niiden saavuttaminen

Etteplan asettaa ympäristötyölleen tavoitteita ISO 14001 -standardin vaatimusten mukaisesti.

Vuoden 2017 tavoitteet ja saavutukset on kuvattu alla olevassa taulukossa. Vuonna 2017

Etteplan läpäisi lisäksi päivitetyn ISO 14001:2015-standardin mukaisen ulkoisen auditoinnin.

TAVOITE 2017	MAAT	TOIMENPITEET JA SAAVUTUKSET 2017
Ympäristötietoisuuden lisääminen	Suomi, Puola ja Ruotsi	Ympäristökoulutusta järjestetty Suomessa, Puolassa ja Ruotsissa, koulutusmateriaalia päivitetty. Etteplan kehittää ympäristöystävällisiä teknologioita ja cleantech-tuotteita sekä vaikuttaa asiakkaiden laitteiden, koneiden ja tuotantolaitosten energiatehokkuuteen.
Sähkön/energiankulutuksen vähentäminen toimistoissa -3 % vs. 2016	Suomi, Ruotsi ja Kiina	Sähkönkulutusta seurataan 11 suurimmassa toimipisteessä Euroopassa ja Kiinassa. Sähkönkulutus väheni vuonna 2017 noin 5 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kulutusluvut ovat osin arvioita johtuen esim. toimistojen laajenuksista ja muutoista.
Yhtiön leasing autojen CO ₂ -tason (g/km) vähennys -3 % vs. 2016	Suomi ja Ruotsi	Vähennys Ruotsi -10 prosenttia, Suomi -3 prosenttia.
Energiakatselmuksen tekeminen Vantaan toimistossa	Suomi	Etteplanin energia-asiantuntijat suorittivat Vantaan toimiston energiakatselmuksen. Katselmuksessa kartoitettiin kiinteistön sähkön, lämmön ja veden käyttöä.

Etteplanin toimistojen sertifiointit maittain

MAA	TOIMISTOT	ISO 9001- JA ISO 14001-SERTIFIOIDUT TOIMISTOT
Suomi	31	28
Ruotsi	13	6
Puola	3	2
Saksa	2	2 *)

Kaikki Etteplanin toimipisteet kaikissa maissa noudattavat yhtiön määrittelemää yhdenmukaista johtamisjärjestelmää.

*) Saksan toimistoilla on ISO 9001 -sertifiointi.

VASTUULLISUUS ASIAKASTYÖSSÄ

Vastuullisuus näkyy vahvasti Etteplanin liiketoiminnassa. Suunnittelutyömme avulla asiakkaillemme syntyy ympäristöystävällisiä ratkaisuja, joiden avulla pystytään vaikuttamaan tuotteen koko elinkaareen.

Kestävä kehitys suunnittelussa

Etteplanin liiketoiminta nojaa vahvasti kestävän kehityksen periaatteisiin. Suunnittelemme vuosittain satoja ratkaisuja maailman johtaville laite- ja konetoimittajille. Niiden avulla asiakkaillemme syntyy valmistettavuudeltaan, käytettävyydeltään

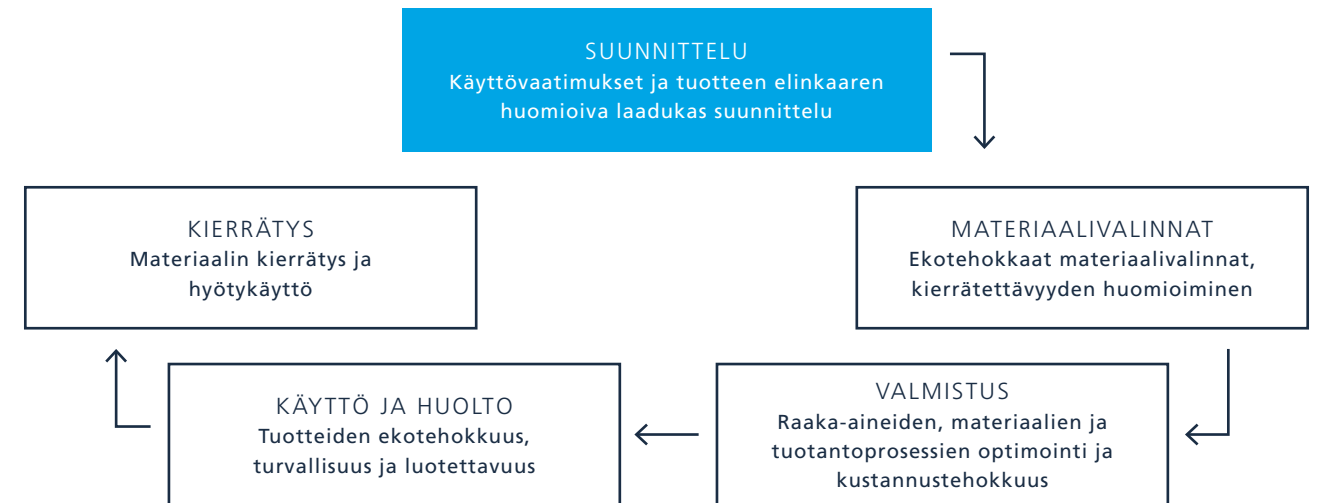
ja kierrätettävyydeltään ekotehokkaita ratkaisuja. Kehitämme ympäristöystävällisiä teknologioita ja cleantech-tuotteita sekä vaikuttamme asiakkaiden laitteiden, koneiden ja tuotantolaitosten energiatehokkuuteen.

Suunnittelulla vaikutetaan tuotteen koko elinkaareen: raaka-aineista tuotantoon ja tuotteen käytöstä aina tuotteen kierrättämiseen tai hävittämiseen asti. Esimerkiksi Etteplanin teknisen dokumentoinnin ratkaisut ovat ympäristöystävällisiä ja vähentävät painetun materiaalin tarvetta, sillä manuaalit ja ohjekirjat voidaan jakaa huoltohenkilöstölle digitaalisesti.

Tuoteturvallisuutta suunnittelulla

Autamme asiakkaitamme toiminnallisen turvallisuuden sekä turvallisuuskriittisten tuotteiden suunnitteluhaasteissa, laitteisto- ja ohjelmistosuunnittelussa sekä turvallisten työskentelytapojen ja kokoonpano- ja asennusvaiheiden suunnittelussa. Etteplanin asiantuntemus kattaa tuotteen, koneen tai järjestelmän elinkaaren kaikki vaiheet käyttövaatimusten kartoituksesta ja suunnittelusta valmistukseen, asennukseen, käyttöön, kunnossapitoon, modernisointiin ja poistoon.

Suunnittelulla vaikutetaan tuotteen koko elinkaareen

YRITYSVASTUUN JOHTAMINEN

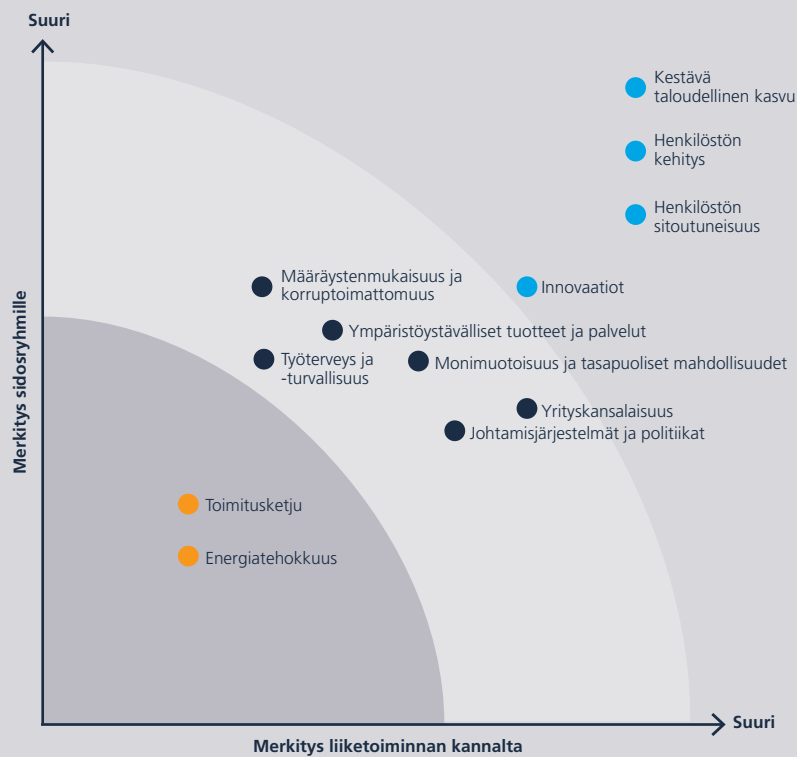
Vastuullisuuden aiheet

Etteplan selvitti vuonna 2015 vastuullisuutensa olennaisimmat aiheet haastatteleamalla keskeisiä, ulkoisia sidosryhmiä ja omaa henkilöstöä. Yhtiön johto validoi haastatteluiden tulokset, ja tämän seurauksena yhtiölle muodostui vastuullisuuden olennaisuusmatriisi, jossa tärkeimmiksi aiheiksi nousivat taloudellinen kasvu sekä henkilöstön kehittäminen ja sitouttaminen.

Etteplanin yritys vastuusta vastaa johdoryhmän jäsenenä toimiva henkilöstö- ja kehitysjohtaja.

Olennaisuusmatriisi

—> [LUE ETTEPLANIN SELVITYS MUISTA KUIN TALOUDELLISISTA TIEDOISTA 2017](#)

Sidosryhmävuorovaikutus

Etteplan pyrkii toiminnassaan avoimeen dialogiin kaikkien sidosryhmiensä kanssa. Etteplan ottaa huomioon sidosryhmiensä näkemykset ja odotukset sekä pyrkii vastamaan niihin parhaalla mahdollisella tavalla.

SIDOSRYHMÄ	ESILLE NOSTETUT AIHEET	ETTEPLANIN VASTAUS	YHTEYDENPITO-KANAVAT
Henkilöstö	<ul style="list-style-type: none"> • Työsuhde ja sen ehdot • Osaamisen kehittyminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Lakien, asetusten, eettisten periaatteiden, politiikkojen, periaatteiden ja ohjeiden noudattaminen • Henkilöstöjohtamisen jatkuva kehittäminen • Kehityskeskustelut ja henkilöstötutkimukset • Koulutus ja sisäinen viestintä 	<ul style="list-style-type: none"> • Esimiesviestintä • Kokoukset ja tapahtumat • Intranet ja sosiaalinen media • Muu yhteydenpito
Asiakkaat	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelutarjonta ja osaaminen • Palvelujen saatavuus ja kustannustehokkuus • Palvelujen laatu 	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelutarjonnan jatkuva kehittäminen • Laadun varmistaminen sisäisesti ja ulkoisen auditoinnin avulla • Asiakastutkimukset • Viestintä 	<ul style="list-style-type: none"> • Kokoukset ja tapahtumat • Verkkosivusto • Sosiaalinen media • Media • Muu yhteydenpito
Yhteistyökumppanit	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyöhön ja sen ehtoihin liittyvät asiat • Yhteistyökumppanien tasavertainen kohtelu 	<ul style="list-style-type: none"> • Sopimusten noudattaminen • Viestintä 	<ul style="list-style-type: none"> • Tapaamiset ja neuvottelut • Auditoinnit • Verkkosivusto
Osakkeenomistajat ja sijoittajat	<ul style="list-style-type: none"> • Taloudellinen kehitys • Vastuullinen toiminta 	<ul style="list-style-type: none"> • Tavoitteiden ja strategian mukainen toiminta • Eettiset toimintaohjeet • Sijoittajaviestintä 	<ul style="list-style-type: none"> • Hallituksen kokoukset • Yhtiökokous ja muut tapaamiset • Verkkosivusto • Raportit ja muu viestintä
Media	<ul style="list-style-type: none"> • Tiedon aktiivinen tarjoaminen • Kyselyihin vastaaminen nopeasti ja totuudenmukaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> • Verkkosivusto • Sosiaalinen media • Muu yhteydenpito 	<ul style="list-style-type: none"> • Verkkosivusto • Sosiaalinen media • Sähköposti • Muu yhteydenpito
Opiskelijat	<ul style="list-style-type: none"> • Harjoittelumahdollisuudet • Tulevaisuuden työpaikat 	<ul style="list-style-type: none"> • Yliopisto-, korkeakoulu- ja ammattikorkeakouluyhteistyö • Harjoittelupaikkojen tarjoaminen • Viestintä 	<ul style="list-style-type: none"> • Tapahtumat • Verkkosivusto • Sosiaalinen media • Muu yhteydenpito
Yliopistot, korkeakoulut ja ammattikorkeakoulut	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyö • Tiedon jakaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteiset projektit ja harjoittelupaikat • Raportit • Luennot • Viestintä 	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteiset projektit ja työryhmät • Verkkosivusto • Sähköposti
Teollisuus- ja alan järjestöt	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiivinen osallistuminen toimintaan • Tiedon jakaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Etteplanin edustus eri työryhmissä • Viestintä 	<ul style="list-style-type: none"> • Työryhmät • Muu yhteydenpito • Verkkosivusto
Viranomaiset ja muut toimintaa ohjaavat tahot	<ul style="list-style-type: none"> • Lakien, asetusten, säännösten, ohjeistojen ja eettisten ohjeistojen noudattaminen • Laatu- ja raportointijärjestelmien noudattaminen • Viestintä 	<ul style="list-style-type: none"> • Lakien, asetusten, säännösten, ohjeistojen ja eettisten ohjeistojen noudattaminen • Viestintä 	<ul style="list-style-type: none"> • Tapaamiset • Verkkosivusto
Päätöksentekijät	<ul style="list-style-type: none"> • Tiedon saaminen • Vaikuttamismahdollisuudet 	<ul style="list-style-type: none"> • Verkkosivusto • Muu yhteydenpito 	<ul style="list-style-type: none"> • Tapaamiset • Verkkosivusto
Kansalaisjärjestöt	<ul style="list-style-type: none"> • Koko toimitusketjun vastuullisuus • Läpinäkyvyys • Tiedon jakaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Eettiset toimintaohjeet • Auditoinnit • Kyselyihin vastaaminen • Muu yhteydenpito 	<ul style="list-style-type: none"> • Tapaamiset • Verkkosivusto

ARVOMME KUVAAVAT SITÄ, MITEN TEEMME ASIOITA JA PALVELEMME ASIAKKAITAMME.

- » **Customer oriented (asiakaslähtöinen)**
- Our customers' success is our success
- » **Proactive (proaktiivinen)**
- We are the kind of people who are leaning forward
- » **Attractive (houkutteleva)**
- Being attractive is something we need to earn

ARVOT JA EETTISET TOIMINTAOHJEET

Etteplanin liiketoimintaa ohjaavat yhtiön eettiset toimintaohjeet. Ohjeet esittelevät yhtiön arvot ja liiketoimintaperiaatteet kaikille sidosryhmille ja ohjaavat työntekijöitämme päivittäisessä liiketoiminnassa. Niitä sovelletaan kaikkiin Etteplan-yhtiöihin ja kaikki työntekijät ovat velvollisia noudattamaan niitä. Etteplan rohkaisee myös vaikutuspiirissään olevia toimittajia ja muita yhteistyökumppaneita omaksumaan ohjeiden sisältämät periaatteet.

Eettiset toimintaohjeet sisältävät ohjeita liittyen etiikkaan ja lakiin, laatuun ja ympäristöön, työympäristöön sekä tasa-arvoon ja monimuotoisuuteen.

Etteplanilla on käytössä hotline-ilmoituskanava, jonka kautta työntekijät ja ulkoiset sidosryhmät voivat ilmoittaa anonyymisti epäilyksistään koskien mahdollisia eettisiä rikkomuksia. Lisää tietoa eettisistä toimintaperiaatteista löytyy verkkosivuiltamme osiosta Tietoa meistä → Yritysvastuu.

RAPORTOINTIPERIAATTEET & GRI-INDEKSI

Etteplan raportoi ensimmäistä kertaa yritys vastuustaan Global Reporting Initiative -raportointiviitekehykseen pohjautuen. Raportti sisältää GRI-standardien (GRI Standards) perustietoa. Raportointijakso on 1.1.–31.12.2017. Yhtiö tulee raportoimaan yritys vastuustaan GRI-standardeihin pohjautuen vuosittain. Yhtiön raportoinnin pohjana toimii vuonna 2015 tehty vastuullisuuden olennaisuusanalyysi. Lisätietoja Etteplanin vastuullisuuteen liittyen voi kysyä henkilöstö- ja kehitysjohtaja Outi-Maria Liedekseltä.

GRI-SISÄLTÖINDEKSI

GRI STANDARDS -TUNNUS	SISÄLTÖ	SIJAINTI TPT = tilinpäätöstiedote TK= talouskatsaus CGS = selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	KOMMENTIT
GRI 102: Yleinen sisältö			
Organisaatio			
102-1	Raportoivan organisaation nimi	s. 2	
102-2	Toimialat, brändit, tuotteet ja palvelut	s. 4 – 5	
102-3	Organisaation pääkonttorin sijainti	Takakansi	
102-4	Toimintamaat	s. 2 - 3	Suomi, Ruotsi, Alankomaat, Saksa, Puola, Kiina ja Yhdysvallat
102-5	Organisaation omistusrakenne ja yhtiömuoto	s. 4; TPT, s. 30	
102-6	Markkina-alueet, toimialat	s. 2 – 5	
102-7	Raportoivan organisaation koko	s. 2 – 3; TPT, s. 17	
	Tietoa palkansaajista ja muista työntekijöistä	s. 24 – 26	Työsuhteet esitetty prosentiosuuksina. Merkittävää osaa työstä ei ole tehty muiden kuin omien työntekijöiden toimesta. Ei merkittäviä työsuhteiden kausivaihteluita. Tieto saatu HR-järjestelmä Sympasta. Raportoitu osittain.
102-8			
	Toimitusketju	GRI-sisältöindeksi	Etteplan on asiantuntijaorganisaatio, joka toimii teollisuuden alihankkijana. Etteplanin omat materiaalihankinnat ovat vähäisiä.
102-9			
	Merkittävät muutokset organisaatiossa ja toimitusketjussa	s. 8 – 9	Ei merkittäviä muutoksia osakepääoman rakenteessa tai toimitusketjussa.
102-10			
	Varovaisuusperiaatteen soveltaminen	TK, s. 80 – 83	
102-11			
	Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet tai aloitteet	s. 28	
102-12			
	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	GRI-sisältöindeksi	Jäsen Suomessa Teknologiatietollisuudessa ja Ruotsissa Svenska Teknik & Designföretagenissa.
102-13			
Strategia			
102-14	Toimitusjohtajan katsaus	s. 10 – 11	
102-15	Keskeiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	s. 23 – 30, TK, s. 80 – 83	
Liiketoiminnan eettisyys			
102-16	Arvot ja liiketoimintaperiaatteet	s. 32	
102-17	Epäiltyjen väärinkäytösten ilmoittaminen	s. 32	http://www.etteplan.com/fi/contact/hotline_feedback_channel

GRI STANDARDS -TUNNUS	SISÄLTÖ	SIJAINTI TPT = tilinpäätöstiedote TK= talouskatsaus CGS = selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	KOMMENTIT
Hallinto			
102-18	Hallintorakenne	CGS, s. 2, 5	
102-20	Vastuuhenkilöt	s. 30	
102-22	Hallituksen kokoonpano	CGS, s. 3 - 5	
102-23	Hallituksen puheenjohtaja	CGS, s. 4	
102-24	Hallituksen valinta	CGS, s. 5	Raportoitu osittain.
102-26	Hallituksen rooli organisaation tarkoituksen, arvojen ja strategian määrittelyssä	CGS, s. 3	
102-28	Hallituksen suorituksen arviointi	CGS, s. 4	Raportoitu osittain.
102-30	Riskienhallinnan tehokkuuden arviointi	CGS, s. 8 – 9	
102-31	Hallituksen riskiarviointien säännöllisyys	CGS, s. 8 – 9	
102-32	Hallituksen rooli vastuullisuusraportoinnissa	GRI-sisältöindeksi	Toimitusjohtaja hyväksyy vastuullisuusosion.
102-33	Kriittisten huolenaiheiden kommunikointi	CGS, s. 8 - 9	
102-35	Hallituksen ja ylimmän johdon palkitseminen	CGS, s. 7 – 8	
102-36	Palkkioiden määräytyminen	CGS, s. 7 – 8	
102-37	Sidosryhmien näkemysten huomioiminen palkitsemisessa	CGS, s. 7	
Sidosryhmävuorovaikutus			
102-40	Luettelo organisaation sidosryhmistä	s. 31	
102-41	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	GRI-sisältöindeksi	Suomi ja Ruotsi 100 %. Kiina, Hollanti, Puola ja Saksa 0 %.
102-42	Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	GRI-sisältöindeksi	Sidosryhmiksi on määritelty tahot, joihin Etteplanin toiminnalla on vaikutusta tai jotka vaikuttavat Etteplanin toimintaan.
102-43	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	s. 31	
102-44	Sidosryhmien esille nostamat tärkeimmät asiat ja huolenaiheet	s. 31	
Raportointikäytäntö			
102-45	Konsernitiilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt	TK, s. 41	
102-46	Raportin sisällön määrittely	s. 30	
102-47	Olennot aiheet	s. 30	
102-48	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	GRI-sisältöindeksi	Ensimmäinen Etteplanin GRI-raportti.
102-49	Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja aiheiden laskentarojoissa	GRI-sisältöindeksi	Ensimmäinen Etteplanin GRI-raportti.
102-50	Raportointijakso	s. 33	GRI-sisältöindeksi
102-51	Edellisen raportin päiväys	GRI-sisältöindeksi	Ensimmäinen Etteplanin GRI-raportti.
102-52	Raportin julkaisu tiheys	s. 33	
102-53	Yhteystiedot, josta kysyä raporttiin liittyviä lisätietoja	s. 33	
102-54	GRI-standardien mukainen raportoinnin kattavuus	s. 33	
102-55	GRI-sisällysluettelo	s. 33 – 35	
102-56	Raportoinnin varmennus	GRI-sisältöindeksi	Raporttia ei ole ulkoisesti varmennettu.

GRI STANDARDS -TUNNUS	SISÄLTÖ	SIJAINTI TPT = tilinpäätöstiedote TK= talouskatsaus CGS = selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	KOMMENTIT
GRI 103: Johtamismalli			
103-1	Olennot aiheita koskevat laskentaratjat	GRI-sisältöindeksi	Etteplanin kaikki toimintamaat, jollei toisin ole ilmoitettu.
103-2	Johtamistapa ja sen osa-alueet	s. 24 – 30	
103-3	Johtamistavan arviointi	s. 24 – 30	
Taloudellinen vastuu			
GRI 201: Taloudelliset tulokset			
201-1	Suoran taloudellisen arvon tuottaminen ja jakaminen	s. 3, 23; TPT s. 16	i. Luotu arvo, Liikevaihto: 214,8 milj. euroa; ii. Jaettu arvo: materiaalit ja palvelut: 20 429 milj. euroa; liiketoiminnan muut kulut 29 029 milj. euroa; henkilöstökulut 144 965 milj. euroa; rahoituskulut 1 277 milj. euroa; välittömät verot 3 200 milj. euroa.
GRI 205: Korruptionvastaisuus			
205-3	Vahvistetut korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	GRI-sisältöindeksi	Ei tapauksia 2017.
Ympäristövastuu			
GRI 302: Energia			
302-4	Energiankulutuksen vähentäminen	s. 27	Arvioitu energianvähennysprosentti raportoitu. Raportoitu osittain.
GRI 307: Ympäristölakien ja -sääntöjen noudattaminen			
307-1	Ympäristölakien ja -sääntöjen rikkominen	GRI-sisältöindeksi	Ei rikkomuksia 2017.
Sosiaalinen vastuu			
GRI 401: Työsuhteet			
401-1	Uudet työntekijät ja henkilöstön vaihtuvuus	s. 27	Henkilöstön vaihtuvuutta ei raportoitu. Raportoitu osittain.
GRI 403: Työterveys ja -turvallisuus			
403-2	Tapaturmataajuus, ammattitaudit, menetetyt työpäivät, poissaolot, työhön liittyvät kuolemantapaukset	s. 26	Tapaturmataajuus ja tapaturmista aiheutuvat poissaolopäivät raportoitu koskien Suomea ja Ruotsia. Ei ammattitautteja, ei kuolemantapauksia. Sairauspoissaolopäivien määrä on vähäinen. Raportoitu osittain.
GRI 404: Koulutus ja henkilöstön kehittäminen			
404-2	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	s. 24 – 25	Henkilöstön kehittämisen ohjelmat raportoitu. Raportoitu osittain.
404-3	Kehityskeskustelut ja suoritusarvioinnit	s. 24 – 25	
GRI 405: Monimuotoisuus ja yhtäläiset mahdollisuudet			
405-1	Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	s. 26 – 27; http://www.etteplan.com/fi/tietoa-meista/hallitus-ja-johto	
GRI 406: Syrjinnän kieltäminen			
406-1	Syrjintätapaukset ja korjaavat toimenpiteet	s. 26 – 27	Ei tapauksia vuonna 2017.
GRI 419: Määräystenmukaisuus			
419-1	Lakien ja säädösten rikkomukset sosiaalisten ja taloudellisten tekijöiden osalta	GRI-sisältöindeksi	Ei rikkomuksia 2017.

CASE

Future City Challenge

Miten arjen liikkumisesta voitaisiin tehdä entistä sujuvampaa ja turvallisempaa? Entä mistä löydettäisiin mielekästä tekemistä niin nuorisolle kuin ikääntyvälle väestölle?

Muun muassa näihin kysymyksiin etsittiin vastauksia Etteplanin, Digtan ja IBM:n yhdessä ideoimassa Future City Challenge -kilpailussa, joka järjestettiin loka-helmikuussa 2017–2018. Koko Suomen kattavassa kilpailussa yritykset, startupit ja opiskelijat ideoivat uusia, innovatiivisia ja IoT-tekniologiaa hyödyntäviä ratkaisuja Helsingin, Espoon, Vantaan, Oulun, Jyväskylän ja Tampereen kaupunkien haasteisiin. Hankkeessa oli vahvasti mukana Etteplanin teknologiajohtaja **Jaakko Ala-Paavola**, jonka innostus on käsin kosketeltavaa:

“Kilpailu poiki huikeita ratkaisuja. Yksi parhaista ideoista oli mielestäni ehdotus, jossa kaupunkipolkupyöriin asennetaan ilmanlaatumittareita. Ratkaisuun tuotiin myös pelillisiä elementtejä – mitä enemmän henkilö pyöräilee, sitä enemmän pisteitä hän sovelluksessa saa”.

Etteplan on mukana ratkomassa kaupunkien haasteita

Future City Challenge -kisaan osallistui yhteensä 80 joukkuetta. Joukkueet saivat avuksensa paitsi pääsyn kaupunkien avoimeen dataan myös Digtan IoT-verkon ja IBM:n Watson-tekoälyn. Lisäksi osallistujille järjestettiin eri kaupungeissa useita avoimia ohjaustilaisuuksia, joissa Etteplanin asiantuntijat tarjosivat joukkueille sparrausapua esimerkiksi teknisiin haasteisiin.

Kilpailun voittajaksi selviytyi lopulta Heads'n Tails -joukkue keksinnöllään, jolla parannetaan Espoon kaupungin koulujen sisäilmaa.

Entä millä muilla tavoilla Etteplan voi nyt ja tulevaisuudessa olla edistämässä yhteistä hyvää?

“Jo tälläkin hetkellä käymme kouluissa opettamassa koodausta. Lisäksi olemme mukana Helsingin kaupungin ja Forum Viriumin Vekotiverstas-hankkeessa, jossa kaupunkilaiset voivat tutustua teknologiaan matalalla kynnyksellä”, kertoo Ala-Paavola ja jatkaa: “Uskon, että Etteplanin kaltainen yritys voi olla monin tavoin mukana ratkaisemassa tulevaisuuden kaupunkien haasteita. Teknologian avulla voidaan aidosti parantaa ihmisten elämänlaatua”.

—> [LUE KOKO TARINA](#)

Johtoryhmältä

Oikealta vasemmalta: Juha Näkki, Petri Ikonen, Mikael Vatn, Outi Torniainen, Per-Anders Gådin, Kari Liuska, Outi-Maria Liedes, Riku Riikonen ja Veikko Lamminen.

Juha Näkki *toimitusjohtaja:*

”Strategiamme mukaisesti lisäämme teknologiaratkaisuja osaksi palvelutarjontaa ja tuotamme asiakkaillemme uudenlaista lisäarvoa.”

Per-Anders Gådin *talousjohtaja:*

”Myös taloushallinto digitalisoituu. Talousraportoinnin ja seurannan lisäksi meidän tulee olla yhtiön eri järjestelmien asiantuntijoita.”

Petri Ikonen *palvelualuejohtaja, Tekninen dokumentointi:*

”Teknisen dokumentaation digitaaliset ratkaisumme tehostavat asiakkaidemme toimintaa ja säästävät kustannuksia.”

Veikko Lamminen *liiketoimintajohtaja, Suomi:*

”Suomen markkinatilanne parani vuoden aikana, ja laitosinvestointeja käynnistyi muutaman hiljaisemman vuoden jälkeen.”

Outi-Maria Liedes *henkilöstö- ja kehitysjohtaja:*

”Digitalisaatio luo uusia osaamisalueita, joissa yhdistyy asioita monelta eri alalta. Tämä luo mielenkiintoisen tilaisuuden oppia uutta ja toimia uudella tavalla.”

Kari Liuska *palvelualuejohtaja, Sulautetut järjestelmät ja IoT:*

”Älykkäät ja verkottuneet tuotteet ja tuotantoprosessit lisäävät tehokkuutta ja luovat mahdollisuuden uudelle liikkeelle.”

Riku Riikonen *palvelualuejohtaja, Suunnittelupalvelut:*

”3D-tulostus ja muut digitaaliset teknologiat mullistavat sekä suunnittelun että tuotteiden valmistustavat.”

Outi Torniainen *viestintä- ja markkinointijohtaja:*

”Digitaalinen viestintä ja markkinointi tarjoaa meille uudenlaisia mahdollisuuksia ja tapoja kertoa tarinaamme ja olla yhteydessä sidosryhmiemme kanssa.”

Mikael Vatn *liiketoimintajohtaja, Keski- ja Länsi-Eurooppa:*

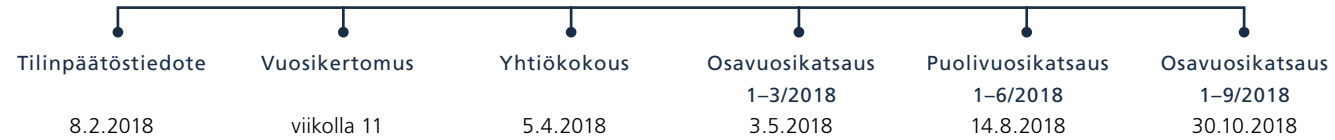
”Etteplan panostaa työnantajamielikuvaansa erityisesti Ruotsissa, jossa kilpailu osaajista käy edelleen kiivaana.”

Etteplan sijoituskohteena

- 1.** Toimintaympäristömme muutokset sekä teknologinen kehitys lisäävät suunnittelutyön tarvetta ja luovat kasvu- ja kehitysmahdollisuuksia suunnittelualan toimijoille. [Lue lisää s. 14–15.](#)
- 2.** Etteplan on kasvuyhtiö, jonka tavoitteena on 15 prosentin keskimääräinen vuotuinen kasvu. Luku sisältää sekä orgaanisen kasvun että mahdolliset yritysostot. Vuonna 2017 Etteplanin liikevaihto kasvoi 16,8 prosenttia, ja vuonna 2016 vastaavasti 30,3 prosenttia. [Lue lisää s. 16–18.](#)
- 3.** Etteplan keskittyy strategiansa mukaisesti Johdettuihin palvelumalleihin (Managed Services). Ne vapauttavat asiakkaan resursseja, parantavat heidän kustannuskilpailukykyään ja toiminnan laatua, sekä tehostavat Etteplanin omaa kapasiteetin hallintaa ja parantavat liiketoiminnan kannattavuutta. [Lue lisää s. 19.](#)
- 4.** Etteplanin tavoitteena on kasvattaa omistaja-arvoa sekä olla vakaa osingonmaksaja. Osinkoa on jaettu keskimäärin 50 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta. Hallitus ehdottaa, että vuodelta 2017 maksetaan osinkoa 0,23 euroa/osake eli 49 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta. [Lue lisää Talouskatsauksesta.](#)

Sijoittajatietoa

Tärkeitä päivämääriä

Sijoittajasuhteiden yhteyshenkilöt

Juha Näkki, toimitusjohtaja, puh. 010 307 2077

Outi Torniainen, viestintä- ja markkinointijohtaja, puh. 010 307 3302

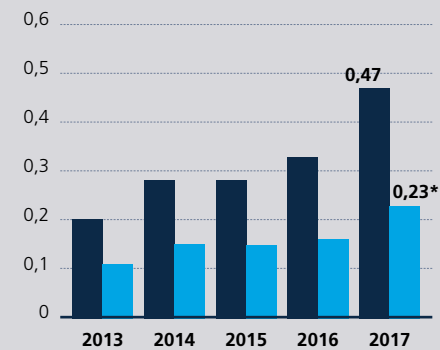
Per-Anders Gådin, talousjohtaja, puh. +46 70 399 7929

Hallituksen ja johtoryhmän ajantasaiset CV-tiedot löytyvät osoitteesta www.etteplan.com.

Etteplanin Talouskatsaus 2017 on julkaistu osoitteessa www.etteplan.com.

Samasta osoitteesta löydät myös muuta ajantasaista taloudellista tietoa, kuten osavuositarkastukset, puolivuositarkastukset, tiedotteet ja webcastit tulosjulkistuksista.

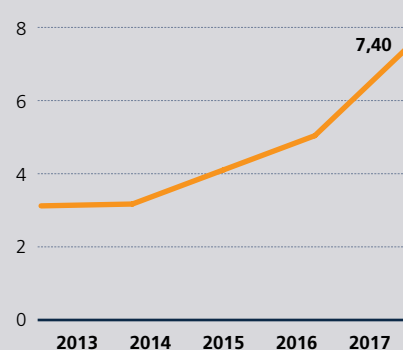
Osakekohtainen tulos ja osinko

■ Osakeantioikaistu osakekohtainen tulos
■ Osinko

*) Hallituksen osinkoehdotus
Osakeantikerroin 1,050

Osakekurssin kehitys 2013–2017

Osakekurssin painotettu keskiarvo

Etteplan Oyj

PL 216 (Ensimmäinen savu)

01511 Vantaa

Puh. 010 3070

www.etteplan.com